

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
 เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๔๙
ตั้งได้จิตขอให้มียุทธกถาเถาะ

พระวัดนี้อดอาหารเป็นจำนวนมากอยู่เป็นประจำ ขาดไปสิบกว่าองค์ๆ การอดอาหารนี้มีส่วนเสียกับธาตุขันธ์ ถ้าอดไปนานๆ ท้องเสีย เราจึงได้เตือนพระเถระเสมอว่า การอดให้อดพอประมาณ แล้วมีฉันมีอะไรบ้าง ถ้าอดมากไป อดไปๆ ท้องเริ่มเสียนะ เสียแล้วเสียไปเรื่อย อย่างเรานี้ได้นำมาเป็นเครื่องสอนพระเถระ เราที่ต้องเสียเพราะอดอาหารนั้นแหละ เริ่มท้องเสียมาแต่พรรษา ๑๐ ออกปฏิบัติพรรษา ๗ สอบเปรียญได้พรรษา ๗ แล้วออกเลย ตามคำสั่งจะอธิษฐานที่ตั้งเอาไว้ว่า เมื่อจบเปรียญ ๓ ประโยค แล้วจะออกปฏิบัติโดยถ่ายเดียวเท่านั้น เพราะพอเป็นปากเป็นทางเรียบริ้อยแล้ว

นักธรรมตรี โท เอก เปรียญ ๓ ประโยค พอเป็นปากเป็นทาง เป็นแบบแปลนแผนผังเรียบริ้อยแล้วในการบำเพ็ญธรรมทั้งหลายเพื่อมรรคผลนิพพาน พอออกไปแล้วเอาเลยเชียว ตั้งแต่พรรษา ๗ แหละ คือไม่มีผู้เตือนมันไม่รู้จะทำตามใจๆ ไม่มีผู้เตือนมีส่วนเสียได้ ดังที่เราได้นำมาเตือนพระเถระเสมอ เช่นเวลาให้โอวาทนั้นก็แฝงเรื่องธรรมะที่เป็นส่วนจริตนิสัยของแต่ละรายๆ จะปฏิบัติได้ด้วยดี

เช่นอดอาหาร เราก็บอกว่าการอดอาหารนี้ไม่ใช่คำสั่งไม่ใช่คำสอน แต่เป็นคำบอกเล่า ถ้าท่านผู้ใดนำไปปฏิบัติตัวเองได้รับผลขึ้นมา ก็จะกลายเป็นคำสอนหรือคำสั่งกับผู้ปฏิบัติตอคนนั้นเราว่า มาบอกเป็นคำบอกเล่าเฉยๆ บอกเล่าก็ธรรมดา แล้วแต่จะยึดไปปฏิบัติ เมื่อปฏิบัติเห็นผลแล้วที่นี้ก็เลยกลายเป็นคำสอนขึ้นมาในรายนั้นๆ แหละ พอปฏิบัติเห็นผลมากๆ เลยกลายเป็นคำสั่งไป สั่งว่าเท่านั้นวัน จะหยุดเท่านั้นวัน สั่งเลยสั่งเจ้าของไม่ถึงเท่านั้นวันไม่ฉัน นั่น คือมันเห็นผลแล้ว

ที่แรกก็เป็นคำบอกเล่า พอเห็นผลขึ้นไปก็กลายเป็นคำสอน จากนั้นเป็นคำสั่งในตัวของแต่ละรายๆ เราเป็นแบบนี้แหละจึงได้นำมาสอนหมู่เพื่อน เพราะได้ผ่านมาแล้ว อดอาหารอดจริงๆ สมบูรณ์จนพรรษา ๑๐ ท้องเริ่มเสียแล้ว แต่สำคัญที่เราไม่เคยเห็นเหตุเห็นผลอะไรเกี่ยวกับเรื่องการอดอาหารว่าจะมีส่วนเสียอะไรๆ บ้าง เราไม่ได้คำนึง คำนึงแต่ว่าภาวนาดีเพราะการอดอาหาร ก็มีแต่อดเรื่อยๆ ไปจนท้องเสีย ท้องเสียก็ไม่สนใจ มุ่งต่อมรรคผลๆ โดยถ่ายเดียว นี่ละที่ทำให้ท้องเสีย

คืออดแล้วอดเล่าไม่หยุดไม่ถอย ตามการแพทย์เขาบอกว่ามันไม่มีอะไรย่อย เราปฏิบัติไม่ถูกเพราะไม่ใช่หม้อ หากเป็นมาจากที่ว่ามันไม่มีอาหารย่อย มันก็กักตัวใส่อะไรๆ เข้าไปทำให้ท้องเสีย เรามันไม่สนใจ ที่เป็นเหตุเป็นผลนี้ก็นำมาสอนหมู่เพื่อนให้พอเหมาะพอดี อดบ้างอิมบ้าง แต่อย่าถึงกับให้ท้องเสีย เพราะร่างกายเป็นเครื่องมือ

บำเพ็ญธรรม ถ้าร่างกายล้มเหลวไปเสียผลก็ไม่ได้แหละ เมื่อมันเป็นแล้วก็เลยนำมาสอนหมู่เพื่อน คือเราเองเป็น มันไม่สนใจกับธาตุกับชั้นรื่กับการถ่ายท้องว่าท้องจะเสียอะไรเลย มีแต่มุ่งว่าอดอาหารได้ผลดีเรื่อย ๆ เรื่องดีไม่ปฏิเสธแต่ทางธาตุชั้นรื่มันเสียไม่ได้คำนี้

มันเอาจริงเอาจังมากเป็นเวลา ๙ ปี ตั้งแต่พรรษา ๗ เริ่มละนั่น ถึงพรรษา ๑๖ เริ่มฉันอาหารตามปกติตั้งแต่พรรษา ๑๖ ลงเวทีแล้วพูดให้มันชัดเจน พรรษา ๑๖ เดือนพฤษภา ๒๔๙๓ การอดอาหารไม่อดละที่นี้ ปล่อยตามเรื่องเลย เพราะอดก็เพื่อจะฆ่ากิเลสพูดให้ชัดเจน เมื่อกิเลสมันเสื่อมลงไปแล้วอดเพื่ออะไร นั่นมันก็หยุด ที่นี้หยุดท้องไม่หยุดชั ถ้ามาตลอดนะท้อง แล้วก็ไปคนเดียว ๆ ป่าช้อยู่กับตัวคนเดียวเสียด้วย ไม่ยอมไปกับใครมันไม่สนิทใจ ถ้าไปสองเป็นน้ำไหลบ่า ต้องเป็นห่วงเป็นใยกันอยู่ลึกลับ คนเราเป็นธรรมดาความรับผิดชอบต่อกันและกันยอมมีอยู่ลึก ๆ

ที่นี้เวลาจะอดอาหาร เวลาอดบางที่ท่านอดด้วย เอ้ ท่านอดด้วยนี้ท่านอดตามเราหรือยังเงา แน่อย่างนั้นนะ มันไม่สนิทใจ ถ้าลำพังเราเองแล้วเท่านั้น อยากฉันเมื่อไรก็ฉัน นี่ละที่ท้องเสีย มันไม่คำนึงถึงปากถึงท้องเลย พอฉันลงไปนี่ พอตะวันบ่ายท้องจะร้องโก้งแก๊ง ๆ พอดตกค่ำมาแล้วตอนเสื่อออกเชี้ยวละ ที่นี้ท้องก็โล่ โล่ก็ต้องไปถ่าย ไปอยู่ในป่าในเขาป่าเสื่อไปกลางคืนจะว่าไง มันเอาไปกินก็ได้อยู่ป่า มันไล่กลางคืนเสียด้วย ตอนเสื่อกำลังหากินด้วย เมื่อมันไล่ขนาดนั้นกลัวขนาดไหนก็ไม่กลัวลองมันได้ไล่แล้ว กลัวเสื่อก็ไม่กลัว ไปเลย

คืออดหลาย ๆ วันมาฉันทีหนึ่งนี่ พอมาฉันแล้วมันถ่ายออกหมดนะ แทนที่มันจะย่อยไม่ย่อยนานเข้า ๆ พอเราฉันตอนเช้าแล้วพอบ่ายท้องจะร้องโก้งแก๊ง ๆ มันเป็นของมัน พอดตกค่ำเข้ามาเอาละที่นี้ถ่ายหมดเลย นั่นเวลาท้องมันเสีย มันยังไม่สนใจนะ หมดก็หมดไป วันหลังอดอีก ตอนอดก็ไม่มีอะไรถ่ายแหละ พอมาฉันถ่ายหมดมันก็ยังไม่สนใจ นี่ละมันเสียเพราะเหตุนี้เอง ถ้าหากว่าเราได้สนใจมาคำนึงคำนวนถึงท้องบ้างก็จะไม่เสีย ผ่อนสั้นผ่อนยาวกันไป อันนี้มันจะเอาแต่จุดที่ต้องการคือมรรคผลนิพพาน อันนั้นรุนแรงมาก เพราะฉะนั้นมันถึงตัดออกหมด อุปสรรคอะไร ๆ ล้มไปหมดเพราะอำนาจแห่งความมุ่งมั่นต่อแดนพันทุกซ์คือมรรคผลนิพพาน จิตมันพุ่ง ๆ อยู่โน้นไม่ได้มาอยู่อันนี้ อยู่กับสิ่งที่ว่าท้องเสียไม่สนใจ เป็นเวลา ๙ ปี ที่สมบุกสมบันเอามากทีเดียว ตั้งแต่พรรษา ๗ ออกก็ฟัดกันเลยเชียว

ไปฟังธรรมพ่อแม่ครูจารย์มันลงใจสุดขีด นั่นละที่นี้มันก็ทุ้มละ เมื่อลงใจสุดขีดว่ามรรคผลนิพพานรออยู่แล้วสำหรับผู้ปฏิบัติ จะอยู่ที่ไหนอยู่ที่ใจ พอลงใจแล้วมันลงจริง ๆ นะเราไม่เหมือนใครถ้าไม่ลงไม่ลง เพราะฉะนั้นมันจึงได้ถกเถียงพ่อแม่ครูจารย์

มันชิ ขัดข้องตรงไหนเอากันตรงนั้น คือหาความจริง พอยอมรับปั๊บแล้วลงพุงๆ เลย ถ้าไม่ลงมันคาราคาซังมันไม่สนิทใจ การปฏิบัติไม่เต็มเม็ดเต็มหน่วย ถ้าได้ลงใจแล้วมันมอบหมดตัวหมดชีวิตเลย เป็นอย่างนั้น ท้องเสียมาตั้งแต่พรรษา ๑๐ รู้แล้วละ เริ่มปฏิบัติอดอาหารมาแต่พรรษา ๗ เลย พรรษา ๑๐ ท้องเริ่มเสีย เสียไปเรื่อยๆ หากไม่สนใจกับมัน เอาตั้งแต่ทางจิตใจๆ โดยลำดับ จนกระทั่งถึง ๑๖ พรรษา

ที่น้ำมันเลยถ่ายไปแล้ว เสียไปแล้ว ที่เรามาฉินมันก็เสียของมัน ตอนเช้าเราฉิน ตอนกลางคืนมันถ่ายหมด ครั้นต่อไปนี้เรานั่งอยู่เรื่อยๆ มันก็ถ่ายแบบเรื้อรัง ๖ วัน ๗ วันถ่ายเสียทีหนึ่ง ฟาดเอาหมดท้องเลย แล้วก็ถ่ายไปเรื่อยๆ จนกระทั่งอายุ ๘๕ หรืออะไรที่จะออกช่วยชาติบ้านเมือง มันจะไปแล้วนั้น มันกลายเป็นโรคมะเร็งในลำไส้แล้วนั้น มันจะไปละ คือเป็นมาตั้งแต่ท้องนุ่นนะมันไม่หาย จากนั้นมาเรื่อย จนกระทั่งอายุ ๘๕ ว่ามันจะไปจริงๆ ก็ได้ยาเทวดามา ยาหมอตั้งเอามาให้กิน ตัดสินใจ เอา ฉินก็ฉิน ยานี้ ยานี้เป็นยาสุดท้าย ถ้าไม่ถูกอันนี้ปล่อยเลยเราบอก

พอดีฉินยาหมอตั้ง โอัย ดีวันดีคืนขึ้นมาโดยลำดับ ยานี้เป็นเหมือนยาเทวดา ที่มันถ่ายอยู่ตลอดเวลานี้ พอฉินยานี้เข้าไปปั๊บ ถ่ายมันก็ถ่ายแบบยา ไม่ได้ถ่ายแบบโรคเหมือนแต่ก่อน หมอเขาก็เตือนด้วย บอกว่าไม่ต้องตกใจ จะถ่ายขนาดไหนก็ไม่ต้องตกใจ ไม่เปลี่ยเหมือนมันถ่ายด้วยโรค อันนี้ถ่ายด้วยยาไม่เป็นไร มันก็ถ่ายของมันเต็มเหนียว แต่ไม่เปลี่ยอย่างวานะ แล้วจากนั้นหายไป นั้นละถึงได้ช่วยบ้านเมืองมาตั้งแต่อายุดูเหมือน ๘๕ ละมั้ง มันจะไปปีนั้นละ แต่พอดีได้ยามา มันก็พลิกใหม่ขึ้นเลย จากนั้นก็ค่อยดีขึ้นมาจนกระทั่งทุกวันนี้ เหมือนว่าหายหมดนะ ท้องที่เคยเป็นหายไปหมดเลย

ที่มันจะตายนี้ชิ หมอเขาไม่กล้าบอก หมอเขามาขอตรวจโรค ที่เขานิมนต์เราไปโรงพยาบาลให้ไปตรวจ เขาว่าเขาไม่บอก คือเป็นมะเร็งแล้ว มะเร็งในลำไส้ หมอเขาบอกกันลับๆ แต่เขาไม่ให้เราทราบ แต่มันยังหายได้ มะเร็งมะเร็งอะไรหายได้จากยาหมอตั้ง จึงได้ยังมีชีวิตมาตลอดทุกวันนี้ แล้วก็ได้อันนี้เป็นบทเรียนหมู่เพื่อน เวลาอดอาหารให้ระมัดระวังเราเป็นคนเตือน อย่างเราไม่มีใครเตือน เอาตามใจชอบเลย อยากฉินเมื่อไรก็ฉิน ไม่อยากฉินก็วันเป็นไปเรื่อยๆ อย่างนั้นตลอด ตั้งแต่พรรษา ๗ ถึงพรรษา ๑๖ นี้ไม่ถอยละการอดอาหาร เพราะภวานาดี การภวานานี้แนวๆ เลย

เรื่องธาตุเรื่องชั้นธัมมัลมลูกคลูกหลาน แต่จิตมันเหมือนจะเหาะเหินเดินฟ้า นั้นเรามาหาธรรมเราไม่ได้มาหาธาตุชั้นธ ธาตุชั้นธเรานั้นเมื่อไรกำลังมันมีมาทันที แต่กำลังทางด้านจิตใจนี้มียาก เราต้องทะนุถนอมทางด้านจิตใจ นี้ละจึงได้ตัดอาหารลงเพื่อทางด้านจิตใจ ตั้งแต่นั้นมามันก็เลยเป็นมาเรื่อยๆ ๖ วัน ๗ วันถ่ายเสียทีหนึ่ง ถ่ายเล็ก

ถ่ายน้อยถ่ายมาเรื่อย ๆ อย่างนั้น จึงได้เตือนหมู่เพื่อน เวลาอดอาหาร ถ้าเคยอดมาแล้ว อย่าอดนานเกินไป ให้ผ่อนสั้นผ่อนยาว ได้เตือนพระในวัดนี้ เพราะท่านไม่เคยผ่าน เรา ผ่านมาแล้วเป็นบทเรียนได้เป็นอย่างดี คอยเตือนเพื่อนฝูงเสมอ

เรื่องอดอาหารนี้ดี ส่วนมากดี เพราะฉะนั้นพระวัดนี้จึงชอบอดแต่อาหาร ได้เตือนไว้เสมอไม่ให้เลยเถิด เวลามันเพลินในธรรมมันจะเป็นจะตายกับเรื่องปากเรื่องท้องมันไม่ค่อยสนใจนะ มันหมุนอยู่กับธรรม รุนแรงยิ่งกว่าทางธาตุทางชั้น ธาตุชั้น เวลาจะตายจริงๆ ไปนั้นเสียมันก็มีกำลังขึ้นมาทันที ส่วนทางด้านจิตใจไม่มีง่าย ๆ จึงต้องได้พยายาม โอ้ ทุกข์มากนะการฝึกกรรมาน โอ้เราทำโดยลำพังเรา ไม่ค่อยมีใครเตือน จนกระทั่งเจ้าของเป็นขึ้นแล้วจึงได้นำเรื่องของเจ้าของออกเตือนหมู่เพื่อน

แต่ก่อนไม่มีใครบอก ทำเอาตามใจชอบ ๆ เดินไปบิณฑบาตในหมู่บ้านจะไม่ถึงบ้านเขา เตียวพักกลางทางมันหมดกำลัง อย่างนั้นมันก็ไม่ถอย คือจิตนี้มันฟุ้ง ๆ นะ กำลังจิตมีความมุ่งมั่นต่อแดนพันทุกข์มันรุนแรง ที่นี้ธาตุชั้นเลยจะเป็นอะไร ๆ ก็ไม่ใช่ เป็นเรื่องใหญ่โตไปแล้ว เรื่องใหญ่โตคือเรื่องเพื่อความพ้นทุกข์ มันถึงหมุนไปทางด้านธรรมะ บทเวลาเรื่องผ่านไปแล้วกลับมาปฏิบัติต่อธาตุต่อชั้นฉันทุกวัน ๆ ไป มันก็เป็นโรคเรื้อรังไป นั่นละพรรษา ๑๖ หยุดละการอดอาหารไม่อดอีก มันก็เป็นของมันเรื่อย เพราะมันเป็นแล้วนี่ เป็นเรื้อรัง จึงได้นำมาสอนหมู่เพื่อน

การฝึกจิตทุกคนให้ใช้ปัญญา นะ อย่าสักแต่ทำสู่มสู่มห้า ให้ใช้สติปัญญา พิจารณาเหตุผลของตัวเองที่บำเพ็ญไปเป็นยังไงต่อยังไงให้เทียบ นี้ได้พิจารณาตลอดดั่งที่เคยพูดให้ฟัง จิตเจริญแล้วเสื่อม ๆ มันเป็นอย่างไง ปีกบทำเดือนเราก็ไม่ลืม คือมันเป็นอย่างนั้นแล้วมันสด ๆ ร้อน ๆ นะ ทุกข์ที่สุดผู้ที่มีสมาธิภาวนาแล้วจิตเสื่อมลงไป นี้ ทุกข์มากยิ่งขึ้นกว่าคนที่เขาไม่เคยภาวนานะ คือมันเห็นผลเป็นที่พอใจแล้ว เหมือนว่าเราได้เงินเป็นล้าน ๆ ๆ นะ ที่นี้มาเสื่อมไปหมดเลยไม่มีอะไรติดเนื้อติดตัว เหมือนเรามีเงินเป็นล้าน ๆ ล่มจมไปด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง แม้จะมีเงินอยู่ในบ้านในเรือนเป็นหมื่นเป็นแสนก็ไม่มีความหมาย จิตมันไปเกาะอยู่กับสมบัติที่ล่มจมไปนั้นเป็นกองทุกข์มาก

ที่นี้ภาวนาของเราเหมือนกัน เวลาจิตเสื่อมนี้ไม่มีอะไรในตัว หมดเนื้อหมดตัว มีแต่กองทุกข์สูมอยู่ทั้งวันทั้งคืน พยายามตั้งขึ้น ๆ ๑๔-๑๕ วัน ตั้งขึ้นได้เพียงสองคืนแล้วเสื่อมลงต่อหน้าต่อตา เสื่อมลงอย่างอูตลุดเลยไม่ได้ฟังเสียงใคร จึงเอามาทดสอบดู เอ๊ะ มันเป็นอย่างไง เราก็พยายามดันขึ้น ไปถึงนั้นแล้วเสื่อมลงต่อหน้าต่อตา เป็นอย่างนี้มาได้ปีกบทำเดือน ทุกข์มากที่สุดนะ คนผู้มีจิตเจริญแล้วเสื่อมนี้ทุกข์มากที่สุด ยิ่งกว่าเขาไม่เคยภาวนานะ คือมันเคยเห็นรายได้มาแล้ว มันไปล่มจมเอาเสียด้วยเหตุใดเหตุ

หนึ่ง ดังที่กล่าวตักสินนี้ว่าเหมือนเขามีเงินล้านนั้นละ ไปล่มจมเอาเสียทุกข์มากนะ คนนี้ ทุกข์มากยิ่งกว่าตาสีตาสหากินอยู่ตามท้องนาเป็นไหน ๆ

คือเวลาจิตมันเจริญแล้ว มันเห็นความแปลกประหลาดอัศจรรย์อยู่ในใจประจำ ตลอด แต่เสื่อมลงไปแล้วมีแต่ฝันแต่ไฟเผาไหม้มันทุกข์มาก จึงได้มาทดสอบมันเป็น เพราะเหตุไร เราก็ตั่งสติพยายามทั้งวันทั้งคืนมันก็เจริญขึ้นไป ถึง ๑๔-๑๕ วันเจริญ ถึง นั้นแล้วอยู่เพียงสองคืน คืนสามนี้เสื่อม เหมือนกลิ้งครกลงมาจากภูเขาอะไรห้ามไม่อยู่ ผิงเลย ไม่มีอะไรติดตัว หมดกำลัง เอ้า เอ้ออีก ๆ อยู่อย่างนั้น เป็นอย่างนั้นตลอดมา พอ ถึงสองคืนสามคืนแล้วไม่อยู่ เสื่อม ทีนี้จึงมาพิจารณาทดสอบเหตุผลกลไก เอ้ นี่จะเป็น เพราะเราขาดคำบริกรรมภาวนา สติอาจจะเผลอไปตอนนั้นก็ตั้งใจถึงได้เสื่อม เอ้า ทีนี้ ตั้งใหม่ มีข้อใจอยู่จุดนี้เท่านั้นแหละ ทีนี้จะเอาคำบริกรรมติดกับใจ

เพราะไม่มีงานอะไรมีแต่งานภาวนาอย่างเดียว แล้วอยู่คนเดียวเสียด้วย เอาละ ทีนี้พิจารณาลงตัวแล้ว คือจะเป็นเพราะขาดคำบริกรรม สติอาจจะขาดไปตรงนั้นก็ตั้งใจ ถึงได้มีเวลาเสื่อมได้ คราวนี้จะเอาคำบริกรรมให้ติดกับจิต และสติให้ติดแนบอยู่กับคำ บริกรรมไม่ยอมให้เผลอเลย เอา ทีนี้มันจะเสื่อมไปทางไหนให้รู้กันตรงนี้ พอหลงใจแล้ว ก็เอาละทีนี้ แต่มันจริงจังมากนะเรา เหมือนระฆังดิ่งเป้งนี้ต่อยกันแล้วมันกมว คำ บริกรรมกับคำไม่ให้เผลอ พอเอาละทีนี้ระฆังเป้งก็ใส่ปุ๊บเลย ไม่ให้เผลอ ตั้งแต่เริ่มปั๊บ ไม่ให้เผลอเลย ทั้งวันไม่ยอมให้เผลอไปไหน ให้อยู่กับคำบริกรรมคือพุทโธ เราชอบพุท โธ ติดอยู่กับคำบริกรรม โลกนี้เหมือนไม่มี มีแต่คำบริกรรมติดกับหัวใจอยู่อย่างนั้น ตลอดทั้งวัน

มันอยากคิดอยากปรุงนี้เหมือนอกจะแตกนะ ถึงรู้ได้ชัดว่าสังขารนี้สำคัญมากมัน ดันออกมา สังขารเป็นสังขารสมุทัย อวิชชาปุจฉยา สงขารรา สังขารสมุทัยมันดันออก อยากคิด พอมันคิดมันปรุงมันไปกว้านเอาไฟเผาเอาไฟเผาเรา นั้นละเสื่อมตรงนั้น ทีนี้ ไม่ยอมให้คิด มันอยากจะคิดอกจะแตก เอ้า แตก ไม่ยอมให้คิดเลย ให้คิดแต่คำว่าพุท โธอันเป็นงานของธรรมเท่านั้น วันแรกเหมือนอกจะแตก วันหลังรู้สึกจะเบาลง แต่ไม่ เผลอเหมือนกัน ความเผลอไม่ให้มีเลย ทั้งวันนี้ไม่ให้เผลอเลย ทุกข์มากไหม ตั้งสติ ไม่ให้เผลอทั้งวันไปเลยเชียว เรื่องเผลอไม่ให้เผลอเลย ก็วันก็ตามไม่ให้เผลอ

พอสามวันไปแล้วค่อยอ่อน ความดันอยากปรุงอยากคิดอะไรนี้ค่อยอ่อนลง ๆ ๓-๔ วัน ๕ วัน ทีนี้สงบ นั้น ทีนี้เปลี่ยนละทีนี้เป็นใจสงบละ เรื่องสังขารไม่กวน สังขาร ความคิดความปรุงไม่กวน ต่อไปจิตก็ค่อยก้าวขึ้น ๆ ละเอียดเข้าไป ๆ จนกระทั่งไปถึงที่ ที่มันเคยเสื่อม มันจะเสื่อมทีนี้ เอ้า ๆ เสื่อมไปบอกเลย ได้หักห้ามกันพอแล้ว ยังไงมันก็ไม่อยู่คราวนี้ปล่อยเลย เอา อยากเสื่อมเสื่อมไป แต่คำบริกรรมกับสตินี้จะไม่ยอมปล่อย

มันจะเสื่อมที่ตรงไหนให้รู้กัน พอไปถึงนั้นแล้วก็ปล่อยเลย แต่พุทโธกับสติไม่ยอมปล่อย

พอถึงนั้นแล้วจะเสื่อม เอ้า เสื่อม พอถึงขั้นมันแล้วนะ ถึงนั้นแล้วมันจะเสื่อมทุกครั้ง ๆ เป็นอย่างนั้น ทีนี้ปล่อยเลย เอ้า ๆ เสื่อมไป แต่คำบริกรรมกับสตินี้จะไม่ยอมปล่อย ติดกับคำบริกรรมเลย พอไปถึงนั้นแล้วว่ามันจะเสื่อมไม่หวั่นโย ปล่อยเลย เอ้า จะเสื่อมให้เสื่อมไป พอถึงนั้นแล้วทีนี้ไม่เสื่อมนะ เอ้า เสื่อมบอกเลย มึงอยากเสื่อมมึงเสื่อมไป กูไม่ยอมเสื่อมกับคำบริกรรมกับสติชัดขึ้นไป ทีนี้ไม่เสื่อม แล้วขึ้นไปเรื่อย ๆ แทนที่ไปถึงนั้นแล้วจะลงไม่ลง ขึ้นเรื่อย ๆ ขึ้นไปจนกระทั่งจิตแนบสนิท ๆ จนกระทั่งที่ว่าจิตเรานี้ภาวนา ๆ พุทโธ ๆ อยู่เนี่ย เวลาจิตละเอียดจิตอิมัตถ์แล้วคำว่าพุทโธหายนะ พอไปถึงนั้นแล้วพุทโธหายเงียบเลย ปรุงไม่ขึ้น คิดอะไรก็ไม่มี เหลือแต่ความรู้ที่ละเอียดแนวกกับสติ

อ้าว ทำไมเป็นอย่างนี้ละ สงสัยนะ ก็พุทโธ ๆ ติดกันมาตลอดตั้งแต่วันตั้งคำบริกรรม แล้วมันหายไปไหนเงียบเลย ตั้งไม่ขึ้น จิตมันละเอียดเต็มที่ เรียกว่ามันอิมัตถ์ อิมัตถ์คำบริกรรมเข้าพัก พุดง่าย ๆ พัก ไม่ปรุงอะไรเลย คิดอะไรก็ไม่ออก อย่าย่า แต่พุทโธ จะคิดเรื่องใดก็ไม่ออก หมดความปรุง เอ้า อยู่เนี่ยก่อน คำว่าหมดคำบริกรรมนี้ จิตมันละเอียดนะ ให้สติจับอยู่กับนั้น จับอยู่กับความรู้ที่ละเอียด ส่วนสตินี้ไม่ให้ไหล ตอนที่มันได้จังหวะนี้มันก็คลี่คลายออกมา คือจิตสงบเหมือนเราตื่นนอน พอมันคลี่คลายออกมานี้ก็คำบริกรรมได้ นึกพุทโธได้พุทโธต่อเรื่อยเลย

ทีนี้ก็เลยรู้จักวิธี พอถึงขั้นจิตอิมัตถ์จิตสงบมันจะปล่อยคำบริกรรม นึกก็ไม่ออก ปล่อยเสียเวลานั้น แต่ความรู้มันกับสติให้ติดกันไปเรื่อย มันเลยไม่เสื่อม นี่ละวิธีการปฏิบัติต้องทดสอบตัวเอง นี่เราได้ทดสอบอย่างนั้น แล้วก็ไม่ได้เสื่อมตั้งแต่นั้นมาเรื่อยเลย ไม่เสื่อม ขาดสตินี้จับได้ชัดเจน อ้อ สติสำคัญมาก พอขาดสติจิตเสื่อมได้ ๆ เมื่อไม่ขาดสติแล้วโล่มันเสื่อมมันก็ไม่เสื่อม เราเป็นแล้วนี่ จึงบอกว่า เอ้า เสื่อมไป อยากเสื่อมไปไหนเสื่อม เราหึงหวงหวั่นโยมันพอแล้วมันไม่ได้ฟังเสียงเรา คราวนี้ปล่อยเลย เอ้า เสื่อม แต่คำบริกรรมกับสติจะไม่ยอมปล่อย มันก็เลยได้กับอันนี้ไปเรื่อย ๆ เจริญเรื่อย นี่เราพูดแต่ต้นไปถึงขั้นไม่เสื่อม ทีนี้ก้าวหน้าละทีนี้ เรียกว่าตั้งรากตั้งฐานได้เพราะสติดี

ใครมีสติดีแล้วตั้งได้ ถ้าขาด ๆ วิน ๆ เผลอ ๆ เผลอ ๆ อะไรไป นึกได้เมื่อไรถึงมาระลึกไม่เป็นท่านะ ถ้าลงได้เอาจริงเอาจริงจ้วงพันมือเราไปไม่ได้ละ เราทำแล้ว ตั้งแต่นั้นมาจิตเราก็ไม่เคยเสื่อมอีกเลย ทะลุไป จนกระทั่งนั่งหามรุ่งหามค่ำ นั่นเห็นไหมละเมื่อไม่เสื่อมแล้วมันก็ก้าวใหญ่ เอาใหญ่เลย จากนั้นมาก็ก้าวทางวิปัสสนาพิจารณาทางด้านปัญญา แยกธาตุแยกชั้นทุกสัต์ทุกส่วนในสกลกาย ของสัตว์ของบุคคลของเขาของเรา

ของหญิงของชายพิจารณากระจายออกไป ตั้งแต่ผม ขน เล็บ ฟัน หนังละที่นี้ ถลกออกไปหนังนะ มันสวยมันงามอยู่ที่หนัง ถลกหนังออกแล้ว เอ้า ดู นั่นนะปัญญา เข้าใจไหม ดูเป็นหญิงเป็นชายที่ไหน น่ารักน่าชอบใจที่นี้มันเป็นเพราะหนัง

จากหนังดูเข้าไปกระดูกสวยอะไร ดูเข้าไปข้างในเท่าไรสวยที่ไหนงามที่ไหน มันก็เห็นชัดด้วยปัญญาละซิ เมื่อเห็นชัดแล้วมันก็ค่อยปล่อยของมันไปเองๆ นี่วิปัสสนาทางด้านปัญญา เมื่อพิจารณาทางด้านปัญญาเห็นผลแล้วมันเพลินนะ ทางด้านปัญญานี้มันจะไม่เข้าพักสมาธิ มันเพลิน หมุนตัวๆ เลย จนกระทั่งเจ้าของเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้าให้หยุดพักทางปัญญาเสีย เข้าสู่สมาธิ เวลามันเพลินทางปัญญามันไม่สนใจสมาธินะ ไม่สนใจก็ตาม เอาคำบริกรรมติดเข้าไปให้มันเข้าสู่สมาธิได้ จิตเป็นหนึ่งได้ ใครบริกรรมคำไหนก็เอาคำนั้น บริกรรมพุทโธก็เอาพุทโธๆ ให้อยู่กับพุทโธๆ จิตก็แน่วลงไปสู่สมาธิ มีกำลังวังชาเหมือนถอดเสื้อถอดหมาม นี่ละพักเอากำลังเป็นอย่างนั้น

พอได้โอกาสแล้วรู้ว่าจิตนี้แน่นหนามันคงได้กำลังพอแล้ว ก้าวออกทางวิปัสสนา นี่มันพุ่งเลยเทียว มันอยากออกยิ่งกว่าอะไร มันไม่สนใจกับสมาธิ มันหาว่าสมาธิไม่ใช่ธรรมแก้กิเลส ตกิเลสให้ตะล่อมเข้ามาต่างหาก แก้กิเลสคือปัญญา นั่นมันไปอย่างนั้น มันก็จะเห็นคุณของปัญญาโดยถ่ายเดียวไม่เห็นโทษของสมาธิ เพราะฉะนั้นจึงให้รู้วาระวาระนี้เราทำงานเพื่อผลประโยชน์ด้วยปัญญา วาระนี้เราจะพักจิตของเราเพื่อจะเอากำลังวังชาเพื่อวิปัสสนาต่อไป ให้พัก พักมันไม่อยากพัก

ลำพังจะบังคับไว้เฉยๆ ไม่อยู่นะ มันจะพุ่งๆ ทางปัญญาตลอด ต้องเอาคำบริกรรมให้ติดกับนั้นปั๊บเลย เอ้า บริกรรมพุทโธๆ ถีบเข้าไปลง ที่นี้จิตลง ลงแน่วมีกำลังวังชากระปรี้กระเปร่าแล้วก็เหมือนถอดเสื้อถอดหมาม โอ้ ที่นี้สบายเบาหมดเลย นี่จิตพักผ่อน พอได้กำลังเต็มที่แล้ว พอรามือเท่านั้นมันจะพุ่งออกทางด้านปัญญา ให้ทำอย่างแก่นี้ต่อไปเรื่อยๆ นี่เรียกว่าปฏิบัติที่ถูกต้องดีงาม พวกกันจำเอาไว้นักปฏิบัติ

มีใครจะสอนที่ว่าถูกต้องแม่นยำ นี่แนใจการสอนว่าไม่ผิดเพราะเราผ่านมาแล้ว ทายผิดทายถูกอะไรเราผ่านมาหมด คัดเลือกมาหมดแล้วมาสอน ตั้งแต่สิ่งที่ถูกต้องดีงาม ให้นำไปปฏิบัติ ไม่เช่นนั้นไม่ได้เรื่อง ภาวนาที่ปักที่เดือนไม่มีหลักมีเกณฑ์ไม่ได้เรื่องนะ ต้องให้มีหลักมีเกณฑ์ ตั้งได้จิตขอให้หลักมีเกณฑ์เออะ การภาวนาๆ ท่านพูดกว้างๆ นี่สอนกันก็สอนทั่วโลกเรื่องภาวนา ไม่ทราบภาวนายังไงตั้งหลักตั้งเกณฑ์ยังไง ไม่มีหลักมีเกณฑ์มันก็ไม่ได้เหตุได้ผลได้ธรรมได้ธรรม ให้มีหลักมีเกณฑ์อย่างที่ว่าซิ เอาทำอย่างนี้ละ ตั้งได้ๆ ขึ้นได้ไม่สงสัย ที่สอนนี้ไม่ผิด ดังที่ว่าคำบริกรรมเป็นสำคัญ สติเป็นพื้นฐานสำคัญมากทีเดียว ต่อจากนั้นจิตก็สงบๆ เรื่อยๆ ควรพักพัก ควรจะออกทางวิปัสสนาออก จำให้ตีเหล่านี้ ดำเนินมาแล้วไม่ผิด ได้ผลมาแล้วจึงมาสอน สอนด้วย

ความได้หลักได้เกณฑ์นี้ ผู้ยึดก็ยึดได้หลักได้เกณฑ์ ที่สอนสุมสี่สุมห้าไม่ได้หน้าได้หลัง ผู้ปฏิบัติก็ไม่ทราบจะยึดเอาตรงไหนๆ เป็นหลักเป็นเกณฑ์ ไม่ได้เรื่อง เหลวไหลทั้งนั้น จำให้ดี เอาละเท่านี้ ที่นี้จะให้พร

ขบขันเวลากลางคืนส้วมไล่ ทั้งกลัวเสือ ไล่ปวดหนักนี้มันก็ไล่ น้ก็กลัวก็กลัว อยู่ไม่ได้ก็ต้องวิ่ง กลัวเท่าไรต้องวิ่ง กลัวเสือจะจับเอาละชกกลางคืนไปอยู่ในป่าเสือ แต่ก็ไม่เคยมีนะ ไล่เอาๆ จะว่าไง สอนเหล่านี้สอนโดยถูกต้องนะ ให้ดำเนินตามนี้จะไม่ผิด ก้าวเรื่อยได้ ไม่ได้สอนสุมสี่สุมห้า ผู้ปฏิบัติถือเอาหลักเกณฑ์ไม่ได้ ภาวนาเท่าไรก็ไม่ได้หลักได้เกณฑ์เพราะไม่ถูกต้องตามหลัก ปฏิบัติตามนี้ได้ๆ ไม่สงสัย

ไปที่ไหนมองเห็นแต่รูปอิตาบัว นุ่นๆ ไม่ทราบว่าจะติดไว้จะไรนักหนา ไร้ ไปที่ไหนมีแต่รูปหลวงตาบัว ถ้าเป็นแต่ก่อนพูดตรงๆ เลย ถ้าเป็นแต่ก่อน โอ๊ย เป็นบ้าไปเลย เขาขอเขาเอารูปไปติดไว้ แต่ทุกวันนี้พูดตรงๆ มันไม่มี จะขอขนาดไหนก็เป็นส่วนเกิน จะตำหนิติเตียนอะไรเป็นส่วนเกิน ไม่ติด ยอไปก็ตกผล็อย นินทามาก็ตกผล็อยแบบเดียวกัน อยู่แต่ความพอดี เป็นอย่างนั้นละ เหล่านี้เป็นส่วนเกิน โลกธรรมแปดเป็นส่วนเกินทั้งหมด ธรรมชาติที่พอตัวแล้วด้วยความเลิศจเลส นั้นไม่มีอะไรเข้าไปเกาะติดเลย ไม่ติด เอาละไป

รับฟังรับชมพระธรรมเทศนาของหลวงตา ได้ที่

www.Luangta.com หรือ www.Luangta.or.th

และรับฟังจากสถานีวิทยุสวนแสงธรรม กรุงเทพฯ และสถานีวิทยุอุดร

FM 103.25 MHz